

PROCEDURA POSTĘPOWANIA INTERWENCYJNEGO W SYTUACJACH ZWIĄZANYCH Z PRZEMOCĄ W RODZINIE DLA SŁUŻB I INSTYTUCJI REALIZUJĄCYCH ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

I. Postępowanie w przypadku zaistnienia sytuacji przemocy

Policja:

zastosowanie narzędzi i środków zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób dotkniętych przemocą w rodzinie włącznie z zastosowaniem środków bezpośredniego przymusu określonych na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie np. izolacja sprawcy od ofiary, tymczasowy areszt

Pozostałe podmioty uprawnione do wszczęcia procedury tj: jednostki

organizacyjne pomocy społecznej, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, oświata i ochrona zdrowia:
wezwanie Policji, pogotowia w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia i bezpieczeństwa ofiary

II. Postępowanie w przypadku zgłoszenia przemocy (ofiara, świadek, członek rodziny inna osoba zgłaszająca)

Wszystkie podmioty biorące udział w procedurze

- wypełnienie formularza „Niebieska Karta-A” w obecności osoby dotkniętej przemocą w rodzinie z zapewnieniem jej warunków gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowania godności oraz bezpieczeństwa
- udzielenie informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz o podmiotach i instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- przekazanie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie formularza „Niebieska Karta-B” zawierającego m.in. dane teleadresowe lokalnych instytucji udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie

- przekazanie formularza „Niebieska Karta-A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego zgodnie z § 7 ust.1 rozporządzenia tj. niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury (kopia formularza pozostaje u wszczynającego procedurę)

W sytuacji tego wymagającej zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodku wsparcia / ośrodku interwencji kryzysowej / specjalistycznym ośrodku wsparcia.

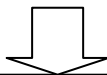
III. Postępowanie pracownika socjalnego w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

- stwierdzenie sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w czasie pełnienia obowiązków służbowych:
 - wezwanie przedstawiciela Policji i służb medycznych (lekarz, ratownik medyczny, pielęgniarka)
 - podjęcie wspólnie z przedstawicielami ww. podmiotów decyzji o odebraniu dziecka z rodziny
 - umieszczenie dziecka u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej z zastosowaniem zasad postępowania określonych w art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Procedura postępowania (Załącznik nr 1)

IV. Postępowanie w sytuacji, kiedy dziecko jest ofiarą przemocy w rodzinie

- wypełnienie formularza „Niebieska Karta-A” wyłącznie w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego i przekazanie formularza „Niebieska Karta - B”, uzupełnionego o dane teleadresowe lokalnych instytucji udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie
- jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie że stosują przemoc wobec dziecka są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, to wypełnienie formularza „Niebieska Karta-A” następuje w obecności:
 - osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu karnego oraz jeżeli istnieje taka możliwość w obecności psychologa
 - jeżeli nie możemy ustalić ww. osoby, to należy powiadomić sąd rodzinny, który ustanowi opiekuna prawnego tzw. kuratora procesowego reprezentującego interesy dziecka podczas prowadzenia procedury lub postępowania prowadzonego przez prokuraturę lub sąd
- udzielenie informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej
- **jeżeli ofiarą przemocy jest dziecko to, niezależnie od wszczęcia procedury, należy powiadomić właściwy miejscowo sąd rodzinny**

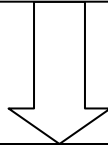

- przekazanie formularza „Niebieska Karta-A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego zgodnie z § 7 ust.1 rozporządzenia tj. niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury
- pozostawienie kopii formularza „Niebieska Karta-A” u wszczynającego procedurę

Na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej nie zaprasza się dziecka.

V. Realizacja procedury w ramach zespołu interdyscyplinarnego/ grupy roboczej

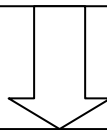
Przekazanie niezwłocznie oryginału formularza „Niebieska Karta-A” przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego do członków zespołu / grupy roboczej - nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania.

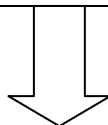
Tworzenie grup roboczych:

- uprawnieni:
 - zespół interdyscyplinarny
 - przewodniczący, na podstawie upoważnienia członków zespołu interdyscyplinarnego do tworzenia grup roboczych w ich imieniu
- skład obligatoryjny grupy roboczej tworzą przedstawiciele:
 - jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
 - gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - Policji,
 - oświaty,
 - ochrony zdrowia,
 - kuratorzy sądowi jeśli w rodzinie prowadzony jest nadzór/dozór kuratorski
 - inni specjaliści

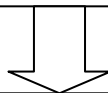
Wzór druku (Załącznik nr 2)

Złożenie oświadczenia o zachowaniu poufności przez członków zespołu/grupy roboczej przed przystąpieniem do wykonywania czynności związanych z realizacją procedury.

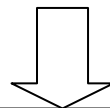
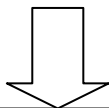

- Terminowość spotkań:
 - ustalenie pierwszego spotkania zespołu/ grupy roboczej w terminie nie przekraczającym 7 dni roboczych od daty pozyskania informacji o wszczęciu procedury
 - w przypadkach potwierdzenia wystąpienia przemocy odbywanie kolejnych spotkań zespołu/grupy roboczej - w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na miesiąc przez pierwsze 3 miesiące realizacji procedury

- Działania zespołu/ grup roboczych:
 - opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie
 - monitorowanie sytuacji rodziny, w której dochodzi do przemocy
 - dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodziny, w której dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań

VI. Podejmowanie działań przez zespół interdyscyplinarny/grupę roboczą

- **wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie:**
 - sporządzenie diagnozy sytuacji rodziny i osoby doznającej przemocy w rodzinie
 - zaproszenie osoby, co do której istnieje podejrzenie że jest dotknięta przemocą w rodzinie na posiedzenie zespołu/grupy roboczej, które powinno odbyć się niezwłocznie tj. w terminie nie dłuższym niż 21 dni od wszczęcia procedury
 - wypełnienie formularza „Niebieska Karta-C” na spotkaniu członków zespołu/grupy roboczej z osobą, co do której istnieje podejrzenie że jest dotknięta przemocą w rodzinie i opracowanie indywidualnego planu pomocy dla ww. osoby i jej rodziny, uwzględniającego działania dla wszystkich członków grupy roboczej i osoby doznającej przemocy oraz określenie terminów realizacji
 - poinformowanie ww. osoby o możliwościach:
 - uzyskania specjalistycznej pomocy (psychologicznej, prawnej, socjalnej, pedagogicznej, medycznej),
 - uzyskania schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc,
 - złożenia do sądu wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia mieszkania (art. 11a ustawy)
- niestawienie się na posiedzenie zespołu/grupy roboczej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie nie może być powodem wstrzymania prac zespołu/grupy roboczej, ustawodawca dopuszcza możliwość wypełnienia formularza „Niebieska Karta-C” i opracowanie indywidualnego planu pomocy dla ww. osoby i jej rodziny bez jej obecności
- wszystkie działania zaplanowane w indywidualnym planie pomocy powinny być dokumentowane przez poszczególnych specjalistów w formie notatek służbowych.

- **wobec osób dorosłych, co do których istnieje podejrzenie że stosują przemoc w rodzinie:**
 - wezwanie przez przewodniczącego zespołu osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na spotkanie zespołu/grupy roboczej, które powinno odbyć się niezwłocznie tj. w terminie nie dłuższym niż 21 dni od wszczęcia procedury
 - wypełnienie w obecności ww. osoby formularza „Niebieska Karta-D” oraz zaplanowanie działań w ramach indywidualnego planu pomocy rodzinie
 - poinformowanie ww. osoby o konsekwencjach popełnianych czynów
 - poinformowanie ww. osoby o możliwościach podjęcia terapii i wzięcia udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych

Procedura postępowania (Załącznik nr 3)

- przeprowadzenie rozmowy z ww. osobą pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych lub leków
- w sytuacji nadużywania alkoholu przez ww. osobę skierowanie jej do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych
- niestawienie się na spotkanie zespołu/ grupy roboczej ww. osoby nie wstrzymuje pracy zespołu/grupy roboczej

Procedura „Niebieskie Karty” dotyczy wyłącznie pełnoletnich osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Postępowanie wobec osób nieletnich (tj. poniżej 17 roku życia), wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie reguluje ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich. Natomiast w przypadku osób, które ukończyły 17 lat sprawę należy przekazać organom ścigania.

W sytuacji zmiany miejsca zamieszkania osoby doświadczającej przemocy w rodzinie lub osoby stosującej przemoc w rodzinie przekazujemy dokumentację procedury do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania ww. osób.

VII. Podejmowanie działań przez zespół interdyscyplinarny/grupę roboczą w sytuacji powzięcia podejrzenia, że ww. osoba w trakcie realizacji procedury dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie

- wypełnienie kolejnego formularza „Niebieska Karta-A” w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia i przesłanie go niezwłocznie do przewodniczącego zespołu
- wypełnienie w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie formularza „Niebieska Karta-C” w zakresie niezbędnym do udokumentowania kolejnego zdarzenia
- złożenie do Policji zawiadomienia o podejrzeniu znęcania się nad osobą bliską

VIII. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty”

- następuje w przypadku:
 - ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu planu pomocy
 - rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań

- udokumentowanie zakończenia procedury w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego zawierającego:
 - dane dotyczące osób, wobec których realizowana była procedura
 - datę rozpoczęcia i zakończenia procedury
 - opis podjętych działań przez zespół/grupę roboczą

Wzór druku (Załącznik nr 4)

Powiadomienie o zakończeniu procedury podmioty uczestniczące w jej realizacji.

- Procedury nie kończymy na podstawie:
 - oświadczenia osoby doznającej przemocy w rodzinie, że zjawisko to się zakończyło lub nigdy nie występowało
 - umorzenia postępowania karnego lub oddalenia pozwu o eksmisje itp.
 - umieszczenia osoby doświadczającej przemocy w ośrodku wsparcia
 - zmiany miejsca zamieszkania osób objętych procedurą